Kuidas saada Linux mälupulgale?

17 aastat tagasi - 19.05.2009 Autor: Madis

(Arvutimaailm 4/09)

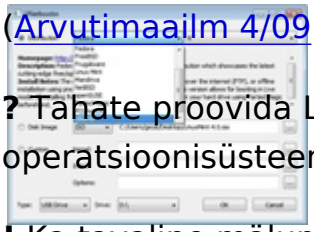

? Tahate proovida Linuxit või kätte saada faile mittekäivituva operatsioonisüsteemiga arvutist, kuid parasjagu pole CD-toorikut kuskilt võtta?

! Ka tavaline mälupulk sobib! Mälupulgale valab Linuxi programmike UNetbootin, mida võib käitada Windowsis või Linuxis.

Linux on turvaline opsüsteem, millega IT-professionaalid on ammu tuttavad. Lisaks serverites kasutamisele on Linux hakanud jõudma ka tavakasutajateni kontorites, kuid kasu võib temast olla ka arvutite remondil ning probleemide lahendamisel. Erinevalt Windowsist saab pea kõiki Linuxeid täna proovida „elusplaadilt" – lastes masina CD-plaadilt käima, saab kasutada opsüsteemi koos rakendustarkvaraga. Alati pole plaaditoorikut käepärast raisata või optilist seadet kaasas – õnneks on praegu mälupulgad soodsad, levinud ja piisavalt mahukad, et terve opsüsteem kenasti ära majutada.

Eriti vajalik on USB mälupulgalt käivitatav Linux pisikeste plaadimängijata sülearvutite nagu EeePC kasutajatele. Nemad peavadki kõik installid läbi viima just mälupulkade või väliste USB DVD-ajurite abil.

Mälupulgale saab Linuxi UNetbootini abil. Selle leiab aadressilt http://unetbootin.sourceforge.net. UNetbootini kasutamine on lihtne, kuid vaja läheb administraatori õigusi. Programm kasutab ka 7-Zip pakkijat, mis tuleb eraldi tirida (www.7-zip.org). UNetbootini aknast peab valima tiritava Linuxi versiooni või juba alla tõmmatud CD/DVD tõmmise ISO-failina. Sobib ka vanamoodsa disketi tõmmis. Viimaks tuleb valida USB-mäluseade, millele süsteemi paigaldada, klõpsata OK nuppu ning UNetbootin teeb ise kõik vajaliku ära.

UNetbootin pakib plaadi ISO-tõmmisest lahti opsüsteemi failid ning seab nad mälupulgale, kirjutab alglaadimissektori ja kõik töötabki. Programm toetab veerandsadat Linuxi distributsiooni ja nende erinevaid versioone. Mälupulgale võib panna Fedora, Ubuntu, openSuse, Debiani, Mandriva või Gentoo, kui mainida ainult tuntuimaid.

Arvuti USB-mälupulgalt käivitamine UNetbootini abil ei piirdu Linuxiga, võib kasutada ka BSD opsüsteeme FreeBSDd, NetBSDd või ka FreeDOSi – tõsi, vaikimisi tehakse neist vaid päästeketas käsurealt tarvitamiseks. Ka võib teha mälupulga Windowsi paroolide algseisustamiseks ning registri redigeerimiseks. Esialgu Suni OpenSolarist veel toetatavate opsüsteemide hulgas pole, kuid mine tea – plaadilt on see igatahes käivitatav.

MADIS VESKIMEISTER

- Lahendused
- Tarkvara